

НАУКОВА ОБРОБКА ТЕКСТІВ ЗА ФАХОМ

Басов В.В., Сергіна С.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Однією з цілей навчання іноземній мові у вищій школі є навчання читанню текстів за фахом для отримання інформації та подальшої її обробки (анотування, реферування, конспект). Залежно від завдання, розв'язуваного в конкретній ситуації читання, в процесі навчання розглядають ознайомлювальне, поглиблене і перекладацько-реферативне читання з урахуванням посилення професійної орієнтації змісту текстів.

При ознайомчому читанні особлива увага приділяється швидкому охопленню основного змісту тексту, розвитку навичок швидкості читання. Успіх первинного ознайомлення з текстом багато в чому залежить від словникового запасу студента, а також від його вміння вдумливо і швидко аналізувати лексику, здогадуватися про значення слів з контексту.

При поглибленому читанні спочатку виконуються завдання, що стосуються ознайомлення з загальним змістом, а потім аналіз місць, що ускладнюють розуміння змісту всього тексту. Отримана текстова інформація повинна служити матеріалом для подальшого обговорення.

Існують деякі стратегії читання, які допомагають розумінню змісту тексту з мінімальними витратами часу. Вид читання залежить від того, для якої мети його читають. Існують наступні види читання: переглядове, пошукове та детальне читання. Вибір стратегії читання залежить від мети читання. Англійські навчальні посібники надають такі рекомендації щодо стратегії читання:

а) Які видимі і графічні маркери називають тему тексту? Наприклад: назва, підзаголовки, картинки, графіки ...

б) Про який тип тексту йдеться (вірш, газетна стаття ...). Для кого і ким написаний цей текст, про що може йти мова в даному тексті.

в) Які ключові слова зустрічаються в тексті. Ключові слова несуть в собі основну інформацію.

Наступним етапом роботи над текстом є оформлення витягнутої інформації в зручну для практичного використання форму у вигляді конспектів, перекладів, анотацій, рефератів. Сутністю анотування і реферування є максимальне скорочення обсягу джерела інформації при збереженні його основного найбільш суттєвого змісту. При цьому анотація дає тільки загальне уявлення про джерело, перераховує питання першоджерела, не розкриваючи самого змісту цих питань. Реферат же у багатьох випадках може замінити першоджерело, так як повідомляє весь існуючий зміст матеріалу, всі основні висновки, а іноді навіть докази і висновки.

Читання текстів за фахом на іноземній мові служить джерелом отримання інформації, а отримані навички та вміння наукової обробки текстів роблять можливим застосування іноземних джерел при оволодінні спеціальністю або сприяють професійному вдосконаленню.